

XXI SEMINARIUM ŚLĄSKIE 21. SCHLESIENSEMINAR

Kamień Śląski / Groß Stein 26-28. 10. 2016

MIGRACJE

W DOŚWIADCZENIACH
ŚLĄSKICH,
POLSKO-NIEMIECKICH
I EUROPEJSKICH

MIGRATION

AUS DER PERSPEKTIVE
SCHLESISCHER,
DEUTSCH-POLNISCHER
UND EUROPÄISCHER
ERFAHRUNGEN

P R O G R A M

XXI SEMINARIUM ŚLASKIE

21. SCHLESIENSEMINARIUM

P R O G R A M M

Środa, 26 października 2016 r.

10.00 – 10.45

Inauguracja XXI Seminarium Śląskiego. Powitanie zaproszonych gości i uczestników

Ryszard Galla, Poseł na Sejm RP, Prezes Zarządu Domu Współpracy Polsko–Niemieckiej

Andrzej Buła, Marszałek Województwa Opolskiego (tbc)

Henryk Mercik, Członek Zarządu Województwa Śląskiego

Elisabeth Wolbers, Konsul Generalna Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu (tbc)

Bernard Gaida, Przewodniczący Zarządu Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno–Kulturalnych w Polsce, Opole

ks. dr hab. Rudolf Pierskała, Biskup Pomocniczy Diecezji Opolskiej

ROZMOWY O EUROPIE: „MIGRACJE W EUROPIE WCZORAJ I DZIŚ”

10.45 – 11.00

Referat wprowadzający: **dr Adam Bodnar**, Rzecznik Praw Obywatelskich, Warszawa

11.00 – 12.30

Dyskusja: „Migracje potencjałem dla współczesnej Europy?”

Moderacja: **Marek Twaróg**, redaktor naczelny Dziennika Zachodniego, Katowice

dr Adam Bodnar, Rzecznik Praw Obywatelskich, Warszawa

prof. dr hab. Marek Okólski, Uczelnia Łazarskiego, Warszawa

prof. dr hab. Romuald Jończy, Kadra Ekonomii i Badań nad Rozwojem, Uniwersytet Ekonomiczny, Wrocław

ROZMOWY O EUROPIE

Współorganizator: **Fundacja Konrada Adenauera w Polsce**

12.30 – 13.30

Przerwa obiadowa

13.30 – 15.00

I Sesja plenarna:

Główne kierunki i formy migracji we współczesnej Europie a polska polityka migracyjna

Moderacja: **prof. dr hab. Romuald Jończy**, Przewodniczący Rady Programowej Domu Współpracy Polsko–Niemieckiej

13.30 – 13.50

Problem i znaczenie migracji w przestrzeni euro-maghrebskiej

dr Katarzyna Stachurska-Szczesiak, Zakład Stosunków Międzynarodowych, Wydział Politologii, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin

Mittwoch, den 26. Oktober 2016

10.00 – 10.45

Eröffnung des 21. Schlesienseminars. Begrüßung der Gäste und Teilnehmer

Ryszard Galla, Sejm-Abgeordneter, Vorstandsvorsitzender des Hauses der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit

Andrzej Buła, Marschall der Woiwodschaft Oppeln (tbc)

Henryk Mercik, Vorstandsmitglied, Marschallamt der Woiwodschaft Schlesien

Elisabeth Wolbers, Generalkonsulin der Bundesrepublik Deutschland in Breslau (tbc)

Bernard Gaida, Vorstandsvorsitzender des Verbandes der deutschen Sozial-Kulturellen Gesellschaften in Polen, Oppeln

Dr. habil. Rudolf Pierskała, Weihbischof der Diözese Oppeln

GESPRÄCHE ÜBER EUROPA: „MIGRATION IN EUROPA – HEUTE UND MORGEN“

10.45 – 11.00

Einführungsvortrag: **Dr. Adam Bodnar**, Bürgerrechtsbeauftragter, Warschau

11.00 – 12.30

Diskussion: Migration als Potenzial für das gegenwärtige Europa?

Moderation: Marek Twaróg, Chefredakteur der Tageszeitung „Dziennik Zachodni“, Kattowitz

Dr. Adam Bodnar, Bürgerrechtsbeauftragter, Warschau

Prof. Dr. habil. Marek Okólski, Łazarski-Hochschule, Warschau

Prof. Dr. habil. Romuald Jończy, Lehrstuhl für Wirtschaftswissenschaften und Entwicklungsforschung, Wirtschaftsuniversität Breslau

GESPRÄCHE ÜBER EUROPA:

Mitveranstalter: **Konrad-Adenauer-Stiftung in Polen**

12.30 – 13.30

Mittagessen

13.30 – 15.00

1. Plenarsitzung:

Strömungen und Formen der Migration im heutigen Europa vs. Migrationspolitik in Polen

Moderation: Prof. Dr. habil. Romuald Jończy, Vorsitzender des Programmbeirates des Hauses der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit

13.30 – 13.50

Migration und ihre Bedeutung im europäisch-maghrebinischen Raum

Dr. Katarzyna Stachurska-Szczesiak, Forschungsstelle für Internationale Beziehungen der Fakultät für Politikwissenschaften, Marie-Curie-Skłodowska-Universität, Lublin

- 13.50 – 14.10 **Kryzys uchodźczy czy kryzys migracyjny – dlaczego europejska polityka migracyjna się nie sprawdziła?**
dr hab. Maciej Duszczyk, Kamil Matuszczyk, Instytut Polityki Społecznej, Uniwersytet Warszawski
- 14.10 – 14.30 **Kryzys imigracyjny w Europie a polska polityka imigracyjna**
dr hab. Anita Adamczyk, prof. UAM, Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań
- Dyskusja
- 15.00 – 15.30 Przerwa kawowa
- 15.30 – 16.30 II Sesja plenarna:**
- Spółczesność i polityka w Polsce wobec problemu uchodźców, imigrantów i mniejszości**
Moderator: Krzysztof Zyzik, Redaktor Naczelny, Nowa Trybuna Opolska
- 15.30 – 15.50 **Analiza narracji o kryzysie uchodźczym w polskiej debacie publicznej na przykładzie memów internetowych**
dr Rafał Cekiera, Instytut Socjologii, Uniwersytet Śląski, Katowice
- 15.50 – 16.10 **Ewolucja stosunków społeczeństwa polskiego do „swoich” mniejszości etnicznych i narodowych w kontekście kryzysu migracyjnego**
Przypadek Górny Śląsk
dr Cezary Trościak, Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań
- Dyskusja
- 16.30 Zakończenie
- Czas do dyspozycji uczestników
- 17.15 Kolacja
- 18.00 – 19.45 **Spotkanie wieczorne:**
- Spotkanie ze Świadcami Historii pt. „1945 – droga w nieznane”**
- Wernisaż wystawy:
„Droga w nieznane. Wypędzenia z i na Śląsk 1945-1947”

13.50 – 14.10

**Flüchtlingskrise oder Migrationskrise
– weshalb sich die europäische Migrationspolitik nicht bewährt hat?**

Dr. habil. Maciej Duszczyk, Kamil Matuszczyk,
Institut für Sozialpolitik, Universität Warschau

14.10 – 14.30

Die Migrationskrise in Europa vs. polnische Migrationspolitik

Dr. habil. Anita Adamczyk, Prof. der Adam-Mickiewicz-Universität,
Fakultät für Politikwissenschaften und Journalismus, Adam-Mickiewicz-Universität, Posen

Diskussion

15.00 – 15.30

Kaffeepause

15.30–16.30

2. Plenarsitzung:

**Die Gesellschaft und Politik in Polen angesichts der Flüchtlingskrise,
der Zuwanderer und der Minderheiten**

Moderation: Krzysztof Zyzik, Chefredakteur der Tageszeitung „Nowa Trybuna Opolska”

15.30 – 15.50

**Analyse von Narrativen über die Flüchtlingskrise in der öffentlichen
Debatte in Polen anhand von Internetmemes**

Dr. Rafał Cekiera, Institut für Soziologie, Schlesische Universität Kattowitz

15.50 – 16.10

**Die Evolution gesellschaftlicher Beziehungen in Polen gegenüber
den „eigenen“ ethnischen und nationalen Minderheiten im Kontext
der Migrationskrise. Der Fall Oberschlesien**

Dr. Cezary Trosiak, Fakultät für Politikwissenschaften und Journalismus,
Adam-Mickiewicz-Universität, Posen

Diskussion

16.30

Abschluss

Zeit zur freien Verfügung

17.15

Abendessen

18.00 – 19.45

Abendprogramm:

Treffen mit Zeitzeugen z.Th. „1945 – der Weg ins Unbekannte”

Vernissage der Ausstellung:

„Der Weg ins Ungewisse. Vertreibung aus und nach Schlesien 1945-1947“

Czwartek, 27 października 2016 r.

9.00 – 10.30 I Sesja plenarna:

Rola migracji w historii i procesie rozwoju Śląska

Moderator: dr Grzegorz Bębniak, Instytut Pamięci Narodowej, Katowice

9.00 – 9.20 **Historia ludności na Śląsku – przekrój**

dr Gerhard Schiller, historyk, Freelancer, Członek Kuratorium Fundacji „Kulturwerk Schlesien“, Würzburg

9.20 – 9.40 **Migracje okresu Wojen Śląskich (1740-1763), czyli jak zmienił się Śląsk pod panowaniem pruskim**

Marta Kaluch-Tabisz, Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych, Instytut Historii Sztuki, Uniwersytet Wrocławski

9.40 – 10.00 **Przemiany w procesach migracji na Śląsku w latach 1989-2016**

prof. dr hab. Romuald Jończy, Katedra Ekonomii i Badań nad Rozwojem, Uniwersytet Ekonomiczny, Wrocław

Dyskusja

10.30 – 11.00 **Przerwa kawowa**

11.00 – 12.30 II Sesja plenarna:

Powojenne migracje na Ziemię Zachodnie i Północne, integracja a identyfikacja

Moderator: dr Grzegorz Bębniak, Instytut Pamięci Narodowej, Katowice

11.00 – 11.20 **Spółeczno-kulturowe konsekwencje zasiedlania Ziemi Lubuskiej po II wojnie światowej w perspektywie długiego trwania**

dr hab. Maria Zielińska, prof. UZ, Instytut Socjologii, Uniwersytet Zielonogórski

11.20 – 11.40 **Pomorze Gdańskie od nowa. Powojenne procesy migracyjne i ich społeczno-kulturowe skutki**

dr Magdalena Lemańczyk, Instytut Kaszubski, Gdańsk

11.40 – 12.00 **Jeszcze Kresowianie czy już Ślązacy? Pamięć repatriacji a tożsamość i więź ze Śląskiem Opolskim w narracjach Kresowian i ich potomków**

dr Iwona Sobieraj, Instytut Socjologii, Uniwersytet Opolski

Dyskusja

12.30 – 13.30 **Obiad**

9.00 – 10.30

1. Plenarsitzung:

Die Rolle von Migration in der Geschichte und Entwicklung Schlesiens

Moderation: Dr. Grzegorz Bębnik, Institut für Nationales Gedenken, Kattowitz

9.00 – 9.20

Kleine Geschichte der Bevölkerung in Schlesien – ein Überblick

Dr. Gerhard Schiller, freiberuflicher Historiker und Autor sowie Kuratoriumsmitglied bei der Stiftung „Kulturwerk Schlesien“ in Würzburg

9.20 – 9.40

Migration in Zeiten der Schlesischen Kriege (1740-1763) oder wie sich Schlesien unter der preußischen Herrschaft veränderte

Marta Kaluch-Tabisz, Fakultät für Geschichte und Erziehungswissenschaften, Institut für Kunstgeschichte, Universität Breslau

9.40 – 10.00

Die Wandlung von Migrationsprozessen in Schlesien in den Jahren 1989-2016

Prof. Dr. habil. Romulad Jończy, Lehrstuhl für Wirtschaftswissenschaften und Entwicklungsforschung, Wirtschaftsuniversität Breslau

Diskussion

10.30 – 11.00

Kaffeepause

11.00 – 12.30

2. Plenarsitzung:

Nachkriegsmigration in den Gebieten West- und Nordpolens, Integration vs. Identifikation

Moderation: Dr. Grzegorz Bębnik, Institut für Nationales Gedenken, Kattowitz

11.00 – 11.20

Soziokulturelle Folgen der Besiedlung des Lebuser Landes nach dem Zweiten Weltkrieg aus der Perspektive des *longue durée*

Dr. habil. Maria Zielińska, Professor der Universität Grünberg, Institut für Soziologie, Universität Grünberg

11.20 – 11.40

Hinterpommern aufs Neue. Migrationsprozesse in der Nachkriegszeit und deren sozial-kulturelle Auswirkungen

Dr. Magdalena Lemańczyk, Kaschubisches Institut, Danzig

11.40 – 12.00

Bewohner der ehemals polnischen Ostgebiete oder schon Schlesier? Die Erinnerung an die Repatriierung vs. Identität und Bindungen an das Oppelner Schlesien im Narrativ der Polen aus den ehemaligen Ostgebieten und ihrer Nachkommen

Dr. Iwona Sobieraj, Institut für Soziologie, Universität Oppeln

Diskussion

12.30 – 13.30

Mittagessen

Referaty wygłaszane będą równocześnie w grupie I i II,
następnie po przerwie w grupie III i IV.

● GRUPA I

INTEGRACJA UCHODźCÓW, MIGRANTÓW, WYSIEDLEŃCÓW I IMIGRANTÓW W NIEMCZECH I AUSTRII

Moderator: dr Gerhard Schiller, historyk, freelancer,
Członek Kuratorium Fundacji „Kulturwerk Schlesien“, Würzburg

- 13.30 – 13.50 : **Problemy z Willkommenskultur w Niemczech – uchodźcy z Syrii i ich szanse na integrację w jednym ze wschodniemieckich krajów związkowych**
Julia Weigert, Uniwersytet Marcina Lutra, Halle-Wittenberg
- 13.50 – 14.10 : **Migranci i uchodźcy w Europie: perspektywa austriacka**
dr hab. Adam Romejko, Instytut Politologii, Uniwersytet Gdański
- 14.10 – 14.30 : **Determinanty integracji ekonomicznej imigrantów w Niemczech**
dr Jan Brzozowski, Uniwersytet Ekonomiczny, Kraków,
Komitet Badań nad Migracjami Polskiej Akademii Nauk
- Dyskusja

● GRUPA II

MIGRACJE, UCIECZKI I WYPĘDZENIE ORAZ WYSIEDLENIA LUDNOŚCI POCHODZENIA NIEMIECKIEGO Z PERSPEKTYWY EMIGRANTÓW

Moderator: dr Adriana Dawid, Instytut Historii, Uniwersytet Opolski

- 13.30 – 13.50 : **Migracje w doświadczeniach dolnośląskich Niemców w latach 1945-1956**
dr Irena Kurasz, Instytut Studiów Międzynarodowych, Uniwersytet Wrocławski
- 13.50 – 14.10 : **„Czas kobiet” – doświadczenie ucieczki i wypędzenia z perspektywy niemieckich kobiet**
dr Joanna Trajman, Instytut Studiów Międzynarodowych,
Zakład Badań Niemcoznawczych, Uniwersytet Wrocławski
- 14.10 – 14.30 : **„Aussiedlerzy” z Górnego Śląska o emigracji.
Spojrzenie po latach na decyzje o wyjeździe**
dr Justyna Kijonka, Instytut Socjologii, Uniwersytet Śląski, Katowice
- 14.30 – 14.50 : **„Treck” i „Vertreibung” górnośląskie symbole utraty i pamięci o ziemi rodzinnej**
dr hab. Krzysztof Gładkowski, prof. UW-M, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn
- Dyskusja
- 15.10 – 15.30 : Przerwa kawowa

Die folgenden Vorträge werden in den Gruppen 1) und 2) sowie nach der Pause in den Gruppen 3) und 4) jeweils parallel gehalten.

● 1. GRUPPE

DIE INTEGRATION VON FLÜCHTLINGEN, MIGRANTEN, AUSSIEDLERN UND ZUWANDERERN IN DEUTSCHLAND UND ÖSTERREICH

Moderator: Dr. Gerhard Schiller, freiberuflicher Historiker und Autor sowie Kuratoriumsmitglied bei der Stiftung „Kulturwerk Schlesien“ in Würzburg

- 13.30 – 13.50 **Probleme mit der Willkommenskultur in Deutschland – Flüchtlinge aus Syrien und die Chance deren Integration in einem ostdeutschen Bundesland**
Julia Weigert, Martin-Luther-Universität, Halle-Wittenberg
- 13.50 – 14.10 **Migranten und Flüchtlinge in Europa aus österreichischer Perspektive**
Dr. habil. Adam Romejko, Institut für Politikwissenschaften, Universität Danzig
- 14.10 – 14.30 **Determinanten der wirtschaftlichen Integration von Zuwanderern in Deutschland**
Dr. Jan Brzozowski, Wirtschaftsuniversität Krakau sowie Komitee für Migrationsforschung der Polnischen Akademie der Wissenschaften
- Diskussion

● 2. GRUPPE

MIGRATION, FLUCHT UND VERTREIBUNG SOWIE AUSSIEDLUNG DER DEUTSCHEN BEWÖLKUNG AUS DER SICHT DER EMIGRANTEN

Moderation: Dr. Adriana Dawid, Institut für Geschichte, Universität Oppeln

- 13.30 – 13.50 **Migrationen in der Erfahrung niederschlesischer Deutscher in den Jahren 1945 bis 1956**
Dr. Irena Kurasz, Institut für Internationale Studien, Universität Breslau
- 13.50 – 14.10 **„Die Zeit der Frauen“ – die Erfahrungen aus Flucht und Vertreibung aus der Sichtweise deutscher Frauen**
Dr. Joanna Trajman, Institut für Internationale Studien, Forschungsstelle für Deutschlandstudien, Universität Breslau
- 14.10 – 14.30 **Aussiedler aus Oberschlesien über ihre Emigration – eine Betrachtung der Ausreiseentscheidung nach vielen Jahren**
Dr. Justyna Kijonka, Institut für Soziologie, Schlesische Universität Kattowitz
- 14.30 – 14.50 **„Treck“ und „Vertreibung“ – oberschlesische Symbole des Verlusts und der Erinnerung an die Heimat**
Dr. habil. Krzysztof Gładkowski, Professor der Ermländisch-Masurischen Universität, Allenstein
- Diskussion
- 15.10 – 15.30 Kaffeepause

● GRUPA III

UCIECZKI I WYSIEDLENIA POLAKÓW I NIEMCÓW W OKRESIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

Moderator: dr Adriana Dawid, Instytut Historii, Uniwersytet Opolski

- 15.30 – 15.50 **Wrześniowe uciekanie – pamięć o doświadczeniach ucieczki mieszkańców województwa śląskiego w 1939 r.**
dr Marcin Jarząbek, Instytut Historii, Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- 15.50 – 16.10 **Wypędzenia Polaków z terenów wcielonych do Trzeciej Rzeszy w latach II wojny światowej – przyczyny, przebieg, skutki**
prof. dr hab. Jacek Piotrowski, Instytut Historii, Uniwersytet Wrocławski
- 16.10 – 16.30 **W domu a jednak na obcym. Podejście niemieckich rodzin do ich wysiedlenia.**
Silke Findelsen, „Dom Śląsk“, Königswinter
- Dyskusja

● GRUPA IV

SPOŁECZNE SKUTKI WSPÓŁCZESNYCH MIGRACJI ZAROBKOWYCH ZE ŚLĄSKA

Moderator: Krzysztof Ogiolda, Redaktor, Nowa Trybuna Polska

- 15.30 – 15.50 **Problemy demograficzne Śląska Opolskiego w kontekście migracji zagranicznych (ze szczególnym uwzględnieniem wyjazdów zarobkowych kobiet)**
dr Marta Rostropowicz-Miśko, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Opolski
- 15.50 – 16.10 **Migracje zarobkowe oraz ich wpływ na sytuację małżeństwa i rodziny na Śląsku Opolskim**
Ks. dr Janusz Podzielny, Wydział Teologiczny, Uniwersytet Opolski
- 16.10 – 16.30 **Migracje zarobkowe z rodzin rolniczych województwa opolskiego – przyczynek do analizy polskich migracji**
dr Jolanta Kluba, Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”, Wrocław
- Dyskusja
- 16.45 Zakończenie
- Czas do dyspozycji uczestników
- 18.00 Kolacja
- 19.00 – 20.00 **Spotkanie wieczorne:**
- Występ Krapkowickiej Orkiestry Dętej**

● 3. GRUPPE

FLUCHT UND VERTREIBUNG VON POLEN UND DEUTSCHEN WÄHREND DES ZWEITEN WELTKRIEGES

Moderation: Dr. Adriana Dawid, Institut für Geschichte, Universität Oppeln

- 15.30 – 15.50 **Die „Septemberflucht“ – Erinnerung an die Fluchterfahrungen der Einwohner der Woiwodschaft Schlesien im Jahr 1939**
Dr. Marcin Jarząbek, Institut für Geschichte, Jagiellonen–Universität, Krakau
- 15.50 – 16.10 **Die Vertreibung der Polen aus den während des Zweiten Weltkrieges an das Dritte Reich angeschlossen Gebieten – Ursachen, Verlauf, Folgen**
Prof. Dr. habil. Jacek Piotrowski, Institut für Geschichte, Universität Breslau
- 16.10 – 16.30 **Zu Hause und doch fremd. Vom Umgang mit der Vertreibung in den betroffenen deutschen Familien**
Silke Findeisen, Haus Schlesien, Königswinter
- Diskussion

● 4. GRUPPE

GESELLSCHAFTLICHE AUSWIRKUNGEN DER GEGENWÄRTIGEN ARBEITSMIGRATION AUS SCHLESIE

Moderation: Krzysztof Ogiolda, Redakteur der Tageszeitung „Nowa Trybuna Opolska“

- 15.30 – 15.50 **Demografische Probleme des Oppelner Schlesiens im Kontext von Migration ins Ausland (mit besonderer Berücksichtigung der Arbeitsmigration von Frauen)**
Dr. Marta Rostropowicz-Miśko, Fakultät für Rechtswissenschaften und Verwaltung, Universität Oppeln
- 15.50 – 16.10 **Die Arbeitsmigration und ihre Auswirkung auf das Ehe- und Familienleben im Oppelner Schlesien**
Pfr. Dr. Janusz Podzielný, Theologische Fakultät, Universität Oppeln
- 16.10 – 16.30 **Die Arbeitsmigration von Landwirtschaftsfamilien aus der Woiwodschaft Oppeln – ein Beitrag zur Analyse der Migration in der Oppelner Region**
Dr. Jolanta Kluba, Zentrum „Gedächtnis und Zukunft“, Breslau
- Diskussion
- 16.45 **Abschluss**
Zeit zur freien Verfügung
- 18.00 **Abendessen**
- 19.00 – 20.00 **Abendprogramm:**
Auftritt der Krappitzer Blaskapelle

Piątek, 28 października 2016 r.

9.00 – 10.40

I Sesja plenarna:

Emigranci jako długoletni element nowego społeczeństwa – pomiędzy integracją a pielęgnacją własnej tożsamości

Moderator: Dawid Rajwa, Radio Doxa, Opole

9.00 – 9.20

Wpływ Polonii amerykańskiej na kraj po II wojnie światowej

dr hab. Joanna Wojdon, prof. UWr, Instytut Historyczny, Uniwersytet Wrocławski

9.20 – 9.40

Poznańscy Bambrzy – przeszłość i teraźniejszość

dr Agnieszka Szczepaniak-Kroll, Ośrodek Etnologii i Antropologii Współczesności Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, Poznań

9.40 – 10.00

„...Choć nam tu króluje Łyna, o Olzie śpiewamy” . Dwudziestowieczna migracja i współczesna tożsamość Ślązaków Cieszyńskich na Warmii i Mazurach

dr Magdalena Sacha, Instytut Kaszubski, Uniwersytet Gdański

10.00 – 10.20

Transmisja tradycji wobec migracji osadniczych na Dolnym Śląsku po 1945 roku

Henryk Dumin, Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze

Dyskusja

10.40 – 11.00

Przerwa kawowa

11.00 – 12.30

II Sesja plenarna:

Uwarunkowania religijne i dyskryminacja migrantów

Moderator: Dawid Rajwa, Radio Doxa, Opole

11.00 – 11.20

Menonici w Europie i Amerykach: wielokrotne migracje konserwatywne

prof. dr hab. Dorota Praszałowicz, Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych, Uniwersytet Jagielloński, Kraków

11.20 – 11.40

Migracje religijne na dolnym Śląsku jako proces komunikacji międzykulturowej. Na przykładzie grup wyznaniowych Schwenkfeldystów i Zillertalczyków

dr Józef Zaprucki, Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze

11.40 – 12.00

Kobiety – uchodźcy. Prześladowanie z powodu płci

dr Agnieszka Opalińska, Instytut Politologii, Uniwersytet Zielonogórski

Dyskusja

12.30 – 13.30

Obiad

Freitag, den 28. Oktober 2016

9.00 – 10.40

1. Plenarsitzung:

Emigranten als langjähriges Element einer neuen Gesellschaft – zwischen Integration und Pflege der eigenen Identität

Moderation: Dawid Rajwa, Radio Doxa, Oppeln

9.00 – 9.20

Der Einfluss der US-amerikanischen Polonia auf die Heimat nach dem Zweiten Weltkrieg

Dr. habil. Joanna Wojdon, Professor der Universität Breslau,
Institut für Geschichtswissenschaften, Universität Breslau

9.20 – 9.40

„Die Posener Bamberger“ – Vergangenheit und Gegenwart

Dr. Agnieszka Szczepaniak-Kroll, Zentrum für Ethnologie und Anthropologie
der Gegenwart, Institut für Archäologie und Ethnologie der Polnischen
Akademie der Wissenschaften, Posen

9.40 – 10.00

„... Obgleich uns hier die Alle regiert, singen wir von der Olsa.“ Die Migration im 20. Jh. und die gegenwärtige Identität der Teschener Schlesier in Ermland und Masuren

Dr. Magdalena Sacha, Kaschubisches Institut, Universität Danzig

10.00 – 10.20

Traditionsübermittlung angesichts der Siedlungsmigration in Niederschlesien nach 1945

Henryk Dumín, Riesengebirgsmuseum Hirschberg

Diskussion

10.40 – 11.00

Kaffeepause

11.00 – 12.30

2. Plenarsitzung:

Religiöse Prämissen und die Diskriminierung von Migranten

Moderation: Dawid Rajwa, Radio Doxa, Oppeln

11.00 – 11.20

Mennoniten in Europa und Amerika: wiederholte konservative Migration

Prof. Dr. habil. Dorota Prasałowicz, Institut für Amerikanistik und Poloniestudien der
Jagiellonen-Universität, Krakau

11.20 – 11.40

Religiös bedingte Migration in Niederschlesien als Prozess interkultureller Kommunikation – am Beispiel der Glaubensgemeinschaften der Schwenkfelder und Zillertaler

Dr. Józef Zaprucki, Staatliche Riesengebirgshochschule in Hirschberg

11.40 – 12.00

Frauen – Flüchtlinge. Geschlechtsbedingte Verfolgung

Dr. Agnieszka Opalińska, Institut für Politikwissenschaften, Universität Grünberg

Diskussion

12.30 – 13.30

Mittagessen

Referaty wygłaszane będą równocześnie w grupie I i II.

● GRUPA I

NOWE FORMY I DETERMINANTY MIGRACJI ZEWNĘTRZNYCH I WEWNĘTRZNYCH POLAKÓW

Moderator: prof. dr hab. Dorota Praszałowicz, Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych, Uniwersytet Jagielloński, Kraków

- 13.30 – 13.50 : **Sytuacja na rynku pracy jako czynnik wypychający młodzież do dużych ośrodków regionalnych i za granicę**
dr Alicja Dolińska, Wyższa Szkoła Bankowa, Wrocław
- 13.50 – 14.10 : **Opolski ośrodek akademicki w migracjach edukacyjnych młodzieży z województwa opolskiego**
dr Diana Rokita-Poskart, Wydział Ekonomii i Zarządzania, Politechnika Opolska
- 14.10 – 14.30 : **Czynniki powodujące powroty Polaków z zagranicy**
Justyna Rokitowska, Katedra Ekonomii i Badań nad Rozwojem, Uniwersytet Ekonomiczny, Wrocław
- : Dyskusja

● GRUPA II

EMIGRANCY A PROBLEM SĄSIEDZTWA – W RELACJACH SPOŁECZNO-POLITYCZNYCH MIĘDZY POLSKĄ I NIEMCAMI

Moderator: Rafał Bartek, Przewodniczący Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców na Śląsku Opolskim, Opole

- 13.30 – 13.50 : **Dyskusje wokół „akcji łączenia rodzin” w województwie opolskim w drugiej połowie lat 50. XX w.**
dr Adriana Dawid, Instytut Historii, Uniwersytet Opolski
- 13.50 – 14.10 : **Polityczne następstwa powojennych wysiedleń Niemców w pozimnowojennych relacjach polsko-niemieckich**
dr Marek Mazurkiewicz, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski, Opole
- 14.10 – 14.30 : **Sąsiedztwo jako konsekwencja migracji. Kształtowanie się stosunków sąsiedztwa w Gubinie i Guben**
dr hab. Jerzy Kaczmarek, Instytut Socjologii, Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań
- 14.30 – 14.50 : **Ochrona i wsparcie mniejszości – mniejszości jako motor rozwoju regionalnego**
dr Jens Baumann, Saksońskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Drezno
- : Dyskusja
- 15.10 : **Zakończenie XXI Seminarium Śląskiego**
Lucjan Dzumla, Dyrektor Generalny, Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej

Die folgenden Vorträge werden in den Gruppen 1) und 2) jeweils parallel gehalten.

● 1. GRUPPE

NEUE FORMEN UND DETERMINIERENDE FAKTOREN BEI INTERNEN UND EXTERNEN MIGRATION VON POLEN

Moderation: Prof. Dr. habil. Dorota Prasałowicz, Institut für Amerikanistik
und Poloniestudien der Jagiellonen-Universität, Krakau

- 13.30 – 13.50 **Die Lage auf dem Arbeitsmarkt als Pushfaktor für die Flucht der Jugendlichen in regionale Ballungszentren und ins Ausland**
Dr. Alicja Dolińska, Hochschule für Finanzwesen, Breslau
- 13.50 – 14.10 **Oppeln als Hochschulstandort bei der Bildungsmigration von Jugendlichen aus der Woiwodschaft Oppeln**
Dr. Diana Rokita-Poskart, Fakultät für Wirtschaftswissenschaften und Management,
Technische Hochschule, Oppeln
- 14.10 – 14.30 **Gründe für die Rückkehr der Polen aus dem Ausland**
Justyna Rokitowska, Lehrstuhl für Wirtschaftswissenschaften
und Entwicklungsforschung, Wirtschaftsuniversität Breslau
- Diskussion

● 2. GRUPPE

EMIGRANTEN VS. FRAGE DER NACHBARSCHAFT – IN DEN GESELLSCHAFTLICHEN UND POLITISCHEN BEZIEHUNGEN ZWISCHEN POLEN UND DEUTSCHLAND

Moderator: Rafał Bartek, Vorsitzender der Sozial-Kulturellen Gesellschaft
der Deutschen im Opolner Schlesien, Oppeln

- 13.30 – 13.50 **Die Diskussion um die „Familienzusammenführung“ in der Woiwodschaft Oppeln in der zweiten Hälfte der 1950er Jahre**
Dr. Adriana Dawid, Institut für Geschichte, Universität Oppeln
- 13.50 – 14.10 **Politische Nachwirkungen der Aussiedlungen der Deutschen in der Nachkriegszeit in den deutsch-polnischen Beziehungen nach Beendigung des Kalten Krieges**
Dr. Marek Mazurkiewicz, Staatliches Wissenschaftliches Institut
– Schlesisches Institut in Oppeln
- 14.10 – 14.30 **Nachbarschaft als Konsequenz von Migration – die Entwicklung von nachbarschaftlichen Beziehungen zwischen Guben und Gubin**
Dr. habil. Jerzy Kaczmarek, Institut für Soziologie, Adam-Mickiewicz-Universität, Posen
- 14.30 – 14.50 **Schutz und Förderung von Minderheiten – Minderheiten als Motor regionaler Entwicklung**
Dr. Jens Baumann, Sächsisches Innenministerium, Dresden
- Diskussion
- 15.10 **Abschluss des 21. Schlesienseminars**
Lucjan Dzumla, Geschäftsführer des Hauses der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit

ORGANIZATOR | VERANSTALTER

Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej

Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit

WSPÓŁORGANIZATOR | MITVERANSTALTER

Lehrstuhl für Wirtschaftswissenschaften und Entwicklungsforschung,
Wirtschaftsuniversität Breslau

PARTNERZY | PARTNER

Związek Niemieckich Stowarzyszeń
Społeczno-Kulturalnych w Polsce

Fundacja Konrada Adenauera
w Polsce

Duszpasterstwo Mniejszości Narodowych
Diecezji Opolskiej

Stowarzyszenie Bibliotek Caritas
im. Św. Karola Boromeusza

PATRONAT NAUKOWY | WISSENSCHAFTLICHE SCHIRMHERRSCHAFT

Komitet Badań nad Migracjami
Polskiej Akademii Nauk
Komitee für Migrationforschung
der Polnischen Akademie der Wissenschaften

PATRONAT HONOROWY | SCHIRMHERRSCHAFT

Andrzej Bula
Marszałek Województwa Opolskiego
Marschall der Woivodschaft Oppeln

FINANSOWANIE | FINANZIERUNG

Gefördert durch:

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

Zrealizowano dzięki dotacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Federalnej Niemiec
Dieses Projekt wurde gefördert mit Mitteln des Bundesministeriums des Innern der Bundesrepublik Deutschland

PATRONAT MEDIALNY | MEDIENSCHIRMHERRSCHAFT

Biuro konferencji:

Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej
Patrycja Wiencek-Baron
tel.: 77 402 51 05, 601 089 118
faks: 77 402 51 15
e-mail: patrycja.wiencek@haus.pl
www.haus.pl

Język konferencji:

polski, niemiecki (tłumaczenie symultaniczne)

Miejsce:

Zamek w Kamieniu Śląskim
ul. Parkowa 1a, 46-075 Kamień Śląski
tel.: 77 467 11 20

Konferenzbüro:

Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit
Patrycja Wiencek-Baron
Tel.: +48 77 402 51 05, +48 601 089 118
Fax: +48 77 402 51 15
E-Mail: patrycja.wiencek@haus.pl
www.haus.pl

Konferenzsprachen:

Polnisch, Deutsch (Simultanübersetzung)

Veranstaltungsort:

Schloss Groß Stein
ul. Parkowa 1a, 46-075 Kamień Śląski
Tel.: +48 77 467 11 20

*Program: stan na dzień 19.10.2016 r.
Programm: Stand vom 19. Oktober 2016*

